

Onderzoeksprogramma 2015 / 2016

Rekenkamercommissie 's-Hertogenbosch

's-Hertogenbosch, 18 mei 2015

De Rekenkamercommissie,

Dr. ir. G.B.C. Backus, voorzitter

Dr. ir. P.J.M.M. Krumm MPA

Drs. P.W.M. de Gouw

Dr. E.A.M.J. Verkaar

Mevr. drs. Y.J. Bouwman-Bakker

Mevr. drs. J. Hendrickx

Mevr. J.J.M. Lensen-Van den Wildenberg

Inhoudsopgave

1.	Inleiding en samenvatting	3
2.	Onderzoeksprogramma 2015 en 2016	4
2.1	Algemene onderzoekslijn	4
2.2	Criteria en randvoorwaarden	5
2.3	Gesprekken met fracties	6
2.4	De onderzoeken in 2015 en 2016	7
2.4.1	Onderzoek 'Regionalisering en sturing/controler gemeenteraad'	7
2.4.2	Onderzoek Evenementenbeleid	9
2.4.3	Onderzoek Doorwerking onderzoek regionale economie	10
2.4.4	Onderzoek in het sociale domein/ 'participatiemaatschappij'	11
2.5	Andere voornemens in 2015 en 2016	11
2.6	Wat mag dat kosten?	12

1. Inleiding en samenvatting

Dit onderzoeksprogramma is het eerste programma in de nieuwe bestuursperiode. De Rekenkamercommissie heeft zich bij de keuzes voor het nieuwe onderzoeksprogramma gebaseerd op actuele ontwikkelingen en de suggesties die zijn ontvangen van de fracties uit de gemeenteraad.

In het onderzoeksprogramma is de eerder gekozen onderzoekslijn doorgezet en verder uitgebouwd. De netwerkende gemeente c.q. de toenemende regionalisering in relatie tot de rol van de gemeenteraad, de controlerende rol van de gemeenteraad, de cultuur van politiek, bestuur en organisatie en de burgerparticipatie worden de centrale thema's in de onderzoeken.

De Rekenkamercommissie wil in 2015 en 2016 de volgende onderzoeken uitvoeren:

1. Onderzoek 'Regionalisering en sturing gemeenteraad' (2015);
2. Onderzoek 'Evenementenbeleid' (2015);
3. Doorwerkingsonderzoek rapport 'Regionale economie' (2016);
4. Onderzoek binnen het domein van de participatiemaatschappij/participatiewet (2016).

De commissie wil de bestaande contacten met de gemeenteraad verder intensiveren en zichtbaar blijven.

De rekenkamercommissie hoopt ook in 2015 en 2016 op een vruchtbare samenwerking met de nieuwe gemeenteraad.

2. Onderzoeksprogramma 2015 en 2016

2.1 Algemene onderzoekslijn

Gemeenten krijgen in het sociale domein te maken met een forse taakuitbreiding. Deze nieuwe gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden gaan – naast kansen voor een effectievere overheid - gepaard met krimpende geldstromen op deze taakgebieden. De decentralisaties in het sociale domein zijn omvangrijk. De gemeente krijgt belangrijke verantwoordelijkheden erbij en de gemeentelijke begroting groeit fors. Kaderstelling en controle binnen het sociale domein en onderbouwde besluitvorming over de financiën van de gemeenten worden belangrijker dan ooit. De raad moet hierbij goed in stelling worden gebracht. De betrokkenheid en participatie van burgers en belanghebbende organisaties in beleidsvoorbereiding en –uitvoering groeit. De invloed van sociale media neemt hand over hand toe. Objectiverend onderzoek door de Rekenkamercommissie kan tegen deze achtergrond een belangrijke rol vervullen in de informatievoorziening en besluitvorming binnen de gemeenteraad.

Een andere grote ontwikkeling is de steeds verdergaande regionalisering en netwerkvorming in het openbaar bestuur. Steeds meer beleid en taken worden in samenwerking met andere gemeenten en overheden, particuliere partners, bedrijven, instellingen en organisaties uit de samenleving voorbereid en uitgevoerd. Sturing en controle op deze netwerken en samenwerkingsverbanden is niet altijd doorzichtig en gebeurt vaak indirect. Het effect van kaderstelling en controle door de gemeenteraad heeft niet altijd het gewenste effect, vanwege de betrokkenheid van meerdere partners, de soms minder transparante besluitvorming en niet altijd heldere verantwoordelijkheden. Gemeenteraden komen feitelijk op grotere afstand van de betreffende taken te staan, terwijl de verantwoordelijkheden groeien.

De Rekenkamercommissie wil de onlangs ingezette onderzoekslijnen ook eerstkomende periode handhaven. De commissie ziet in de komende raadsperiode de controlerende rol van de raad in belang toenemen. Dit mede door de naar de gemeenten te decentraliseren verantwoordelijkheden en budgetten in het kader van de grote decentralisaties in de zorg. Het ondersteunen van de controlerende rol en de (bij)sturingsmogelijkheden van de raad zullen wij waar mogelijk een centrale rol toekennen in onze onderzoeken. Hoe ga je controleren, waar controleer je op, welke informatie is daarbij nodig, welke houding van de raad vereist dit? Dit betekent overigens wel dat de (nieuwe) gemeenteraad ‘open moet staan’ voor deze controlerende rol en hier, mede door ons onderzoek, effectief invulling aan gaat geven.

De gemeente 's-Hertogenbosch maakt, zoals beschreven, deel uit van een netwerkende regio. Waar mogelijk zullen wij in onze onderzoeken aandacht besteden aan de sturing en controle door gemeente(raad) in netwerken en regionale verbanden.

Mede op basis van de gesprekken met de fracties constateren wij dat ook de volgende punten belangrijke rode draden in ons onderzoek moeten worden:

- De cultuur van politiek, bestuur en organisatie. Wij zien het cultuurvraagstuk in meerdere onderzoeken terugkomen. Ook in de gesprekken met de fracties kwam het onderwerp aan de orde. Transparantie, informatievoorziening, in stelling brengen van de raad, oriëntatie op de regio, etc., zijn enkele voorbeelden. Wij willen dit aspect waar mogelijk en gewenst meenemen in onze onderzoeken.
- Burgerparticipatie is een belangrijk thema, zowel landelijk als lokaal. Wij willen het mee vormgeven en het effectiviteit ervan in onze onderzoeken meenemen.
- De raad zelf als object van onderzoek: in onze onderzoeken houden we waar mogelijk en nodig ook de raad een spiegel voor. In de debatten over onze rapporten verdwijnt dit aspect soms naar de achtergrond en gaat het te eenzijdig vooral over college en organisatie.

Zoals wel al eerder constateerden staat de gemeente(raad) voor een groeiend en complexer wordend takenpakket, sterk toenemende verantwoordelijkheden, krimpende budgetten, steeds meer uitvoering in regionaal verband en tegelijk een toenemende vraag om burgerparticipatie. Dit alles in relatie tot de sturende en controlerende rol van de gemeenteraad en de toenemende burgerparticipatie. Als rekenkamercommissie willen we ons in dit speelveld positioneren.

2.2 Criteria en randvoorwaarden

Hoe komt de commissie aan haar onderwerpen?

De commissie stelt zelf haar onderzoeksagenda samen. Maar de commissie gebruikt hierbij verschillende bronnen. Voor de samenstelling van dit programma en de groslijst waar het op gebaseerd is, vraagt de Rekenkamercommissie jaarlijks aan de fracties om suggesties aan te leveren. De commissie kijkt ook naar de omgeving: welke onderwerpen zijn actueel bij andere rekenkamers? Tot slot hanteren de commissieleden eigen kennis en inzichten over mogelijke nieuwe onderwerpen. Vanzelfsprekend hebben ook inwoners van de gemeente de mogelijkheid onderwerpen aan te dragen. Deze moeten wel een algemene vraagstelling hebben en niet over een incident, klacht e.d. gaan.

Zoals gezegd, de Rekenkamercommissie beslist zelf over haar onderzoeksprogramma. Niettemin kan de gemeenteraad besluiten (bijvoorbeeld bij motie) om tussentijds een “gemotiveerd verzoek” in te dienen bij de Rekenkamercommissie om een onderzoek te verrichten. De Rekenkamercommissie weegt dit verzoek af en reageert hier binnen een maand op (zie ook de Verordening op de Rekenkamercommissie). De laatste jaren is enkele malen een verzoek bij de Rekenkamercommissie ingediend, bijvoorbeeld het verzoek om onderzoek te doen naar de gang van zaken m.b.t. de Bartenbrug.

Weging en planning van mogelijke onderwerpen

De rekenkameronderzoeken moeten gaan over het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en bestuur. De onderzoeken worden niet ingezet als oordelend instrument over het college, het ambtelijke apparaat of de griffie. Zij moeten een bijdrage leveren aan een lerende cultuur en niet aan een afrekencultuur.

Het onderzoeksprogramma kan bestaan uit onderzoeken van verschillend grootte, werkvorm en kaliber. Het kan gaan om zogenaamde 'quick scans', maar ook om grotere onderzoeken. In 2015-2016 wil de commissie, meer ruimte creëren voor eventuele korte, actuele onderzoeken. Dit houdt in dat het programma 2015-2016 niet volledig wordt volgepland om zodoende capaciteit beschikbaar te hebben als de actualiteit dat vraagt.

De selectiecriteria voor de onderzoeksonderwerpen, voortkomend uit de verordening, zijn:

- het onderwerp moet geschikt zijn voor onderzoek naar de maatschappelijke effecten en/of kaderstelling door de raad;
- het beleid is politiek actueel; het staat politiek, maatschappelijk, strategisch hoog op de agenda;
- het onderwerp kan een voorbeeldfunctie vervullen doordat het een algemene strekking heeft en een zekere maatschappelijke en financiële impact;
- er moet politieke ruimte zijn om het beleid bij te stellen en/of te leren;
- het onderwerp moet inhoudelijk kunnen worden afgebakend;
- het onderzoek moet binnen het beschikbare budget kunnen worden uitgevoerd;
- in het meerjarenprogramma moet sprake zijn van een zeker evenwicht in de gekozen beleidsvelden;
- het onderwerp vormt niet al object van onderzoek van bijvoorbeeld het college of de raad zelf.

Wat betreft de algemene planning merken wij op dat wij ruimte willen houden voor actuele onderzoeken en/of verzoeken vanuit de raad om actueel onderzoek. De ervaring leert dat wij twee onderzoeken per jaar kunnen plannen, om in onze planning te kunnen schuiven als dat nodig mocht zijn.

2.3 Gesprekken met fracties

De Rekenkamercommissie vroeg in januari 2015 aan alle fracties om een kennismakingsgesprek en om suggesties aan te leveren voor het nieuwe onderzoeksprogramma. Een zestal fracties heeft gereageerd met suggesties en wij spraken met de acht fracties die reageerden op onze brief van 20 januari 2015 onze reminder van 11 februari 2015. Ook tijdens onze gesprekken met de fracties kwam nog een aantal suggesties voor onderzoeken op tafel. In totaal ontvingen wij circa 25 suggesties, waarvoor nogmaals dank. Onze tijd en budget zijn beperkt, daarom moeten wij keuzes maken uit alle goede suggesties vanuit de fracties en onze eigen ideeën voor onderzoek.

De onderwerpen die door meerdere fracties werden genoemd zijn:

- Grondbeleid/grondbedrijf;
- Burgerparticipatie;
- Transitie sociaal domein (monitoring, effectiviteit, ex ante en ex post);

- Participatie en Participatiewet;
- Regionale samenwerking;
- Integriteit;
- Wijken/buurten/buurthuizen/buurtinitiatieven.

2.4 De onderzoeken in 2015 en 2016

2.4.1 Onderzoek 'Regionalisering en sturing/controlerend gemeenteraad'

Planning: start 1^e kwartaal 2015

De Rekenkamercommissie wil onderzoek doen naar het onderwerp 'regionalisering en sturing/controlerend door de gemeenteraad'. De commissie ziet de regionalisering als een belangrijke ontwikkeling voor gemeenten/gemeenteraden. Steeds meer cruciale taken, met veel verantwoordelijkheden, grote geldstromen en risico's worden in regionaal verband opgepakt en uitgevoerd. Bijvoorbeeld de nieuwe gemeentetaken in het sociale domein. Waar sturing en controle door de gemeenteraden in dit gedecentraliseerde domein al een grote opgave was, wordt dit door de regionalisering nog indirecter, complexer en lastiger.

De Rekenkamercommissie ziet het als een uitdaging om dit vraagstuk op te gaan pakken, omdat het door een groot deel van het takenpakket van de gemeente heen loopt. Het gaat hier om een complex onderwerp, dat we met inbreng van de gemeenteraad c.q. raadsleden willen gaan verkennen en onderzoeken.

De meeste rekenkameronderzoeken over dit onderwerp kijken naar het 'systeem' van de regionale samenwerking. Bijvoorbeeld: de stroom van en P&C-cyclus van verbonden partijen, het al dan niet te laat ontvangen van de begrotingen van GGD, brandweer, ter goedkeuring in de raad, e.d. Wij zouden wat breder willen kijken. Een groot deel van de regionale samenwerking speelt zich af buiten het gezichtsveld van de raad. In de regionale samenwerking spelen veel partijen een rol: alle raden, alle colleges, maar ook alle betrokken ambtenaren en externe partijen. Voorheen kon de gemeenteraad één op één in interactie met het college opereren. Door de regionalisering kunnen gemeenteraden dit niet meer afzonderlijk doen, en zal de kaderstellende en controlerende rol in afstemming met onder meer andere gemeenteraden moeten worden ingevuld, op regionaal niveau.

De regionale oriëntatie en samenwerking is in 's-Hertogenbosch niet of nauwelijks ontwikkeld. En de cultuur is op dit moment niet regiogericht. Dat is van oudsher zo. Mede daardoor gaat het naast het organiseren van politiek op regionaal niveau, vooral ook om een cultuurvraagstuk. Wil je als raadslid of fractie politiek bedrijven, samenwerking zoeken en sturen op regionaal niveau?

Om de juiste focus te kunnen kiezen en houden, willen wij het onderzoek fasegewijs aanpakken. We starten met een Quick Scan. Hierin kijken we op basis van enkele cases naar bestaande samenwerkingen, de regionale oriëntatie en de sturingsmogelijkheden voor de gemeenteraad.

Het voornemen is om het onderzoek te richten op vier cases die ook voor de raad relevant lijken:

1. De zorg (WMO, jeugdzorg, e.d.).
2. Veiligheid;
3. Omgevingsdienst;
4. BrabantStad.

Het plan is om de cases te onderzoeken op volgende vragen:

1. Concretiseren van de huidige wijze van samenwerken door de gemeente 's-Hertogenbosch alsook welke toekomstige ontwikkelingen van invloed zijn op de wenselijkheid van nieuwe samenwerking(svormen): bij welke bestaande samenwerkingsvormen is de gemeente 's-Hertogenbosch betrokken en welke ontwikkelingen spelen er in regionaal verband, zowel nu als in de nabije toekomst die van invloed zullen zijn op nut en noodzaak van samenwerking? We gaan dit afzonderlijk na voor de gemeenteraad en het college.
2. Inzicht geven in de 'knoppen' die je als gemeenteraad op dit moment hebt om voor de vier genoemde cases kaders te kunnen stellen en te controleren. Welke sturingsmogelijkheden heb je als gemeenteraad om mee te sturen op regionaal niveau? Welke rollen zou de raad hierin kunnen vervullen (agenderend, katalyserend, mobiliserend, versterkend, ...)? Welke eisen stellen ze aan regionale samenwerking?
3. Welke meerwaarde kennen de raadsleden zelf toe aan regionale samenwerking en wat zijn hun ambities daarin?
4. Wat is de motivatie voor 's-Hertogenbosch om samen te werken: Zijn we echte 'teamspelers', en zo nee, wat moet er veranderen om dit wel te worden?

De Rekenkamercommissie wil dit onderzoek waar mogelijk in samenwerking en overleg met de raad gaan uitvoeren. Tijdens het onderzoek zullen ook meningen en inzichten van raadsleden worden gepeild. En de resultaten van de 1^e fase (de Quick Scan) zullen met een groep raadsleden worden besproken. Daarbij zullen wij op basis van de resultaten waar nodig de raad zelf ook een spiegel voorhouden en raadsleden zelf aan het denken zetten.

In het werkplan van de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch 2015-2018 staat het voornemen (actiepunt 14) om in de tweede helft van 2015, na afloop van het rekenkameronderzoek, te bepalen of eventuele aanvullende acties nodig zijn m.b.t. de democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden en de kaderstellende en controlerende rol van de raad daarin.

De tweede fase van het onderzoek wordt ingericht en afgebakend op basis van de resultaten van de Quick Scan. Het plan is om in de tweede fase in ieder geval te zoeken naar vormen van goed werkende regionale sturing, elders in het land en in het buitenland. Selectiecriteria hierbij is of we er iets aan hebben voor de situatie waarin de gemeente 's-Hertogenbosch zich bevindt.

2.4.2 Onderzoek Evenementenbeleid

Planning: start 3^e kwartaal 2015

De Rekenkamercommissie start een onderzoek naar het evenementenbeleid van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Het evenementenbeleid van de gemeente stamt uit 2006. Jaarlijks wordt er een 'Werkplan Citymarketing & Evenementen' vastgesteld. Eind 2013 is de nota 'Uitwerkingsregels Evenementenbeleid 2013' vastgesteld, waarin de procedures en voorwaarden met betrekking tot het organiseren van evenementen zijn vastgelegd. De gemeente wil voor organisatoren van evenementen één loket vormen voor de intake en begeleiding bij de organisatie van hun evenement. De gemeentelijke regie voor de uitvoering wordt gevoerd vanuit één afdeling (Stadstoezicht). In 2014 hebben we de verschillende taken gebundeld door het organiseren van een Evenementenloket.

In februari 2015 stuurde het college een Raadsinformatiebrief waarin hij vooral ingaat op de processen rond de vergunningverlening en uitvoering, de intake en evaluatie van (nieuwe) evenementen en de (doorberekening van) kosten van evenementen. Hiervoor is het kader van Flankerend Beleid Jeroen Bosch 500 door de raad voor de jaren 2014, 2015 en 2016 in totaal € 300.000 ter beschikking is gesteld. Dit flankerend beleid zou ook een 'vliegwiel' waarmee op langere termijn de evenementen(organisaties) de voordelen zouden moeten ondervinden. In samenwerking met de SE'S (Samenwerkende Evenementenorganisaties 's-Hertogenbosch) is een werkprogramma opgesteld dat leidt tot investeringen, afspraken en acties op onder andere de volgende aspecten:

- de gezamenlijke inkoop en inhuur van specifieke faciliteiten
- een extra impuls voor evenementen die zich verder door ontwikkelen, mede door zich te verbinden met het JB500 jaar
- een aantal extra gemeentelijke faciliteiten vanwege het JB500 jaar; zo is een 'Gemeentelijk Evenementenloket' opgericht en wordt extra geïnvesteerd in vereenvoudiging van processen en toegankelijke communicatie over de Bossche evenementen
- het ontwikkelen en operationeel maken van innovaties, zoals crowdmanagement, hospitality en verduurzaming van evenementen.

Promotie, marketing en bestuurlijke en inhoudelijke afwegingen t.a.v. evenementen zijn in andere onderdelen van beleid vastgelegd. De nota Evenementenbeleid uit 2006 heeft als doel een "evenementvriendelijk klimaat voor een dynamische ontwikkeling van de stad op cultureel, cultuurhistorisch en sportief gebied. Dit mede gelet op het belang van evenementen voor het economische vestigingsklimaat en de presentatie van 's-Hertogenbosch in de nationale en internationale omgeving." Naast het evenementenbeleid stelde de raad in 2006 ook de nota Citymarketing vast. Sinds 2006 zijn diverse andere besluiten genomen over (onderdelen van) het evenementenbeleid en de citymarketing.

Het onderzoek willen wij richten op de effectiviteit van het huidige evenementenbeleid (breed, ex post), maar ook op de doelen, inzet van middelen, de verwachte effecten van het Jeroen Boschjaar en wellicht enkele andere cases. De rol van de gemeenteraad in het evenementenbeleid krijgt ook in dit onderzoek weer een centrale rol.

2.4.3 Onderzoek Doorwerking onderzoek regionale economie

Planning: start 1^e kwartaal 2016

In 2013 verrichte de Rekenkamercommissie onderzoek naar de economie van de gemeente 's-Hertogenbosch, de mogelijkheden die de gemeente heeft om de economie en werkgelegenheid te bevorderen en de regionale samenwerking die daarvoor nodig is.

De Rekenkamercommissie constateerde dat de gemeente 's-Hertogenbosch bij de ontwikkeling van de werkgelegenheid de afgelopen jaren gaandeweg terrein heeft moeten prijsgeven. De economische structuur van 's-Hertogenbosch is relatief gunstig. Maar dat is onvoldoende om andere ongunstige ontwikkelingen in de werkgelegenheid te compenseren. De belangrijkste economische pijler van de omliggende regio is 'agro en food'. Maar een keuze voor agro en food is niet genoeg om het economische tij in de gemeente te keren. Er moet meer gebeuren om de relatieve achteruitgang in werkgelegenheid te stoppen. De huidige initiatieven tot het organiseren van de samenwerking met de omliggende regio en andere samenwerkingsverbanden leiden onvoldoende tot een goed resultaat.

In het rapport werd geconstateerd dat gemeente 's-Hertogenbosch sterke punten heeft, maar er is niet één duidelijk sterk punt dat bij het stimuleren van de economie benut kan worden. De kracht van 's-Hertogenbosch is dat het een goede woonstad is, met veel culturele voorzieningen. De Rekenkamercommissie vindt het dringend nodig om 's-Hertogenbosch onderscheidend te laten zijn voor werkgevers.

De commissie vindt ook dat het voor de gemeenteraad niet goed mogelijk is om de ontwikkeling van de economie te kunnen volgen en te controleren. En om eventueel te kunnen besluiten over (nieuw) beleid." De goede klasseringen van 's-Hertogenbosch in diverse ranglijsten laten onverlet dat er in de (regionale) economie en ontwikkeling van de werkgelegenheid sprake is van een urgent probleem dat aangepakt moet worden. Als dat niet gebeurt, gaat 's-Hertogenbosch vergeleken met andere steden verder achterlopen in de in de ontwikkeling van de economie en werkgelegenheid."

De Rekenkamercommissie sloot af met een aantal aanbevelingen voor de gemeenteraad. De gemeenteraad zou het college moeten verzoeken vóór de verkiezingen een visie op te stellen over het economische beleid en de samenwerking met de regio. Deze visie moet met de nieuwe gemeenteraad worden besproken als uitgangspunt voor de toekomstige regionaal economische ontwikkeling. Daarnaast zou het college nieuw beleid moeten opstellen, dat bijdraagt aan het versterken van de werkgelegenheid in 's-Hertogenbosch. Ook zou het college voor de raad jaarlijks inzichtelijk moeten maken welke initiatieven en contacten met bedrijven in de regio wel en niet vruchtbaar zijn geweest. En aangeven welke resultaten die initiatieven en contacten hebben opgeleverd. De raad moet het college verzoeken om zich meer te richten op nieuwe

netwerken van jonge ondernemers. Het college moet de raad frequent inzicht geven in de inhoudelijke doorwerking van het economisch beleid.

Op 8 oktober 2013 nam de raad besluiten over het onderzoeksrapport en de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

De Rekenkamercommissie wil een onderzoek uitvoeren naar de doorwerking van het onderzoeksrapport, de uitvoering van de aanbevelingen en genomen besluiten.

2.4.4 Onderzoek in het sociale domein/ 'participatiemaatschappij'

Planning: start 2^e kwartaal 2016

De Rekenkamercommissie wil – na het onderzoek 'Transitie Jeugdzorg' uit 2014 een nieuw onderzoek starten in het sociale domein. Op dit moment denkt de commissie in de richting van de participatiemaatschappij en/of de Participatiewet en de rol van de gemeente en gemeenteraad hierin. Een aantal fracties uit de gemeenteraad noemden dit beleidsveld als gewenst object van een nieuw onderzoek.

Nadere afbakening en focus zal nog plaatsvinden. De commissie wil het onderzoek zo concreet mogelijk maken en hanteerbaar en toepasbaar voor de gemeenteraad. Bijvoorbeeld door een concreet onderdeel uit dit complexe beleidsveld te gaan onderzoeken.

De Rekenkamercommissie zal het nieuwe onderzoek binnen het sociale domein naar verwachting starten met een vooronderzoek, dat moet leiden tot nadere keuzes over de richting en afbakening.

2.5 Andere voornemens in 2015 en 2016

In de raadsvergadering van 14 april 2015 is de Verordening op de Rekenkamercommissie 2015 vastgesteld, samen met een aantal andere raadsverordening. Er zijn enkele wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de verordening uit 2010:

- De mogelijkheid om een maximumtermijn te verbinden aan de wederhoorprocedure van het college;
- De rekenkamer kan nu bijv. een 'rekenkamerbrief' naar de raad sturen, een informatiebijeenkomst beleggen over de tussenstand/uitkomsten van een rapport, e.d. zonder in alle gevallen voor voorafgaand wederhoor te hoeven kiezen als de vorm/inhoud van de rapportage zich daar niet voor leent;
- De mogelijkheid om andere rapportagevormen te kiezen dan alleen klassieke 'rapporten';
- Het loskoppelen van de benoeming van voorzitter en extern lid. Tot op heden moest een voorzitter aftreden als zijn/haar termijn als extern lid eindigde, ook als hij/zij pas kort voorzitter is. Er is nu een aparte werving en benoeming voor de voorzitter.

De Rekenkamercommissie wil de mogelijkheden die er nu zijn om andere rapportagevormen te kiezen en andere procedures te kiezen, gaan benutten wanneer dat nodig en gewenst is.

De Rekenkamercommissie wil de zichtbaarheid en toegankelijkheid voor de raad verder uitbouwen en intensiveren. De laatste jaren zijn de contacten tussen raad en rekenkamer steeds frequenter en intensiever geworden. Deze voeling met de raad is nodig voor een goede uitvoering van ons onderzoekswerk en het doen van zinvolle aanbevelingen. Zo is er contact voorafgaand en tijdens de onderzoeken, bij de presentatie van en besluitvorming over onderzoeksrapporten, door de aanwezigheid van rekenkamerleden bij raadscommissies en gemeenteraad, door een ronde langs alle fracties in het kader van het nieuwe onderzoeksprogramma, etc.

2.6 Wat mag dat kosten?

Begroting 2015

De begroting (het werkbudget) van de Rekenkamercommissie bedraagt in 2015 circa € 89.000.

	Begroting 2014
Onderzoeksbudget (uitbesteding)	63.400
Presentiegelden externe leden	24.000
Lidmaatschap NVRR	825
Overige	600
TOTAAL	88.825

Rekenkamercommissie 's-Hertogenbosch

Dr. ir. G.B.C. Backus, voorzitter

Dr. ir. P.J.M.M. Krumm MPA

Mevr. drs. Y.J. Bouwman-Bakker

Drs. P.W.M. de Gouw

Dr. E.A.M.J. Verkaar

Mevr. drs. J. Hendrickx

Mevr. J.J.M. Lensen-Van den Wildenberg

Drs. H.W.M. Wouters, secretaris

Tel: 073-615 9770

Mail: rekenkamer@s-hertogenbosch.nl

Web: www.s-hertogenbosch.nl/rekenkamercommissie